

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

AF

PROTOKOL FOR FREDNINGSMÅVNET FOR VIBORG AMTSRÅDSKREDS.

År 1954, den 14. juni afholdt fredningsmødet med ved Hem, Hindborg og Dølby kirker i anledning af sager angående fredning af disse kirkers omgivelser.

Mødet var fredningsmødets medlemmer: formanden, civildommer Otto Kierboe, Viborg, det amtsvalgte medlem, amtsvejinspektør V. Rasmussen, Overlund, og det sognevalgte medlem for Hem-Hindborg-Dølby kommune: gårdejer Niels Jacobsen, Krarupgård.

Mødets formand bemærkede, at møderne afholdtes for at søge fredet arealer omkring de nævnte kirker, hvortil ingen adgang havde iflg. tingbogen eller som ejes af en ubestemt kreds af personer, således at fredning ad frivillig vej ved udstedelse af deklaration er udelukket.

De personer, der måtte være interesserede i fredningen af de pågældende arealer, er indvarslet til møderne ved bekendtgørelse i Statstidende og de lokale blade.

Der fremlægdes:

1-4: Eksemplarer af Statstidende, Skive Folkeblad, Skive Venstreblad og Skive Avis med indvarslingen.

5 : Indvarslingsliste med påtegnet postkittering.

Mødet påbegyndtes kl. 14³⁰ ved Hem kirke, hvor der foretoges:

Sag ang. fredning af arealer af matr.nr. 1a og 30a Hem by og sogn omkring Hem kirke.

For Hem-Hindborg-Dølby præstegårdsudvalg mødte gårdejer Niels Jacobsen, Krarupgård, og sognepræst Bech.

For Hem-Hindborg-Dølby sogneråd mødte ingen.

Iøvrigt var ingen mødt.

Ingen havde noget at indvende mod den foreslåede fredning.

Mødet drøftede sagen og afsagde derefter sålydende

K E N D E L S E

I forbindelse med en ad frivillig vej gennemført fredning af arealer ved Hem kirke opstod også spørgsmålet om fredning af nogle arealer vest og syd for kirken, nemlig

en særskilt beliggende lod af matr.nr. 1a Hem by og sogn vest for kirken,

arealer af matr.nr. 1a og 30a syd for kirken.

Til de nævnte arealer høves iflg. tingbogen ingen adkomst, men de ejes formentlig af præstembedet og ulgør præstegårdens have m. v.

Som følge af adkomstmangelen er det udelukket at få en af præstegårdsudvalget udstedt fredningsdeklaration tinglyst, og nævnet har derfor valgt at behandle spørgsmålet om fredning af de nævnte arealer som en egentlig fredningssag.

De i sagen interesserede har ved offentlig bekendtgørelse været inukaldt til møde dags dato for at tage stilling til spørgsmålet, hvorhos præstegårdsudvalg og sogneråd har været specielt indvarslet.

På mødet, hvor Hem-Hindborg-Dalby præstegårdsudvalg var repræsenteret, medens iverigt ingen anden havde givet møde, fremkom ingen indsigelser mod den foreslåede fredning.

Idet nævnet finder, at de nævnte arealer som et led i sikringen af Hem Kirkes omgivelser bør fredes, bestemmes nærmere følgende:

En særskilt beliggende lod af matr.nr. 1a Hem by og sogn, beliggende umiddelbart vest for Hem kirke, samt to særskilte lodder af samme matr.nr. og to lodder af matr.nr. 30a amt., beliggende mellem kirken og sognevejen mod Brøndum fredes således, at der på arealerne ikke må ske nogen yderligere bebyggelse, hverken varigt eller midlertidigt, eller foretages nogen yderligere beplantning eller andet, der nu eller senere kan virke skæmmende eller hæmmende for udsigten til eller fra kirken eller kirkegården.

Uanset foranstående forbeholdes det kirkeministeriet - idet omfang og sålænge de fredede arealer tilhører præstebædet - at træffe afgørelse med hensyn til eventuel nyplacering af bygninger, herunder tillige selve byggeplanen samt tilbygninger og ombygninger, for såvidt bygningerne skal benyttes til brug for præsten eller præstebædet eller i det hele skal tjene kirkelige formål.

De fredede arealers beliggenhed fremgår af det nærværende kendelse vedhæftede matrikelkortkopi.

Påtaleberettiget med hensyn til foranstående bestemmelser, der vil være at tinglyse på matr.nr. 1a og 30a Hem by og sogn, er fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds, samt provstiuvalget for Salling herredens provsti.

For fredningen ydes ingen erstatning.

T h i b e s t e m m e s t

Med fredningen af arealer af matr.nr. 1a og 30a Hem by og sogn forholderes som foran bestemt.

Otto Kierboe. V. Rasmussen. N. Jacobsen.

De mødte påhørte kendelsens afsigelse.

Sagen sluttet.

Mødet hævede:

Otto Kierboe. V. Rasmussen. N. Jacobsen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNEVNET FOR VIBORG AMTSRÅDSKREDS

3. mar. 1955.

Holm.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 77, Skive købstad m.v.

den 15.3.1955.

Lyst. . . .

Lorentzen.

Genpartens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds,
den

- 6. APR. 1955

plou

FREDNINGSNÆVNET >

Justitsministeriets genpartpapir. Til skøder, skadesløsbreve, kvitteringer til udslettelse og andre påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

Mtr. nr., ejerlav, sogn:
(i København kvarter)
eller (i de sønderjydske lands-
dele) bd. og bl. i ting-
bogen, art. nr., ejerlav,
sogn.

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

22c, 30c Hem by o sogn.
Købers } bopæl:
Kreditors }

Gade og hus nr.:
(hvor sådant findes)
Stempel- og gebyrfri i
h. t. lov 140/37.

Anmelderens navn og bopæl (kontor):
Fredningsnævnet for
Viborg amtsrådsreds.

Stempel: kr. øre.

Deklaration.

Undertegnede, der er ejer af matr. nr. 22c

Bestemmelser

af Hem by og sogn,
erklærer herved, at jeg af hensyn til Hem kirkes frie beliggenhed overfor
fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds er indgået på, at der på den nedenfor nærmere beskrevne
del af min ejendom ikke må ske nogen bebyggelse, varigt eller midlertidigt, eller foretages nogen be-
plantning eller andet, der nu kan eller senere kan virke skæmmende eller hæmmende for udsigten til
eller fra kirken eller kirkegården.

Den del af min ejendom, som den fornævnte bestemmelse angår, begrænses mod syd og vest
af kirkegårdsdiget og iøvrigt af

en linie parallel med det nordre og østre
kirkegårdsdige i 15 m afstand udgående fra det østre skel af 24b
til det nordre skel af 22d

således, som det fremgår af det deklARATIONEN vedhæftede kort.

Påtaleberettiget med hensyn til den pålagte bestemmelse, der kan tinglyses på min ejendom,
er fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds samt menighedsrådet for Hem sogn, hver for sig.

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Hem, den 29. nov. 1951.
Søren Simonsen.

Til vitterlighed:

F. Willumsen
lærer

M. Rech
sognepræst.

Fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds modtager foranstående fredningstilbud, der vil være at tinglyse på den forannævnte ejendom.

FREDNINGSNÆVNET FOR VIBORG AMTSRÅDSKREDS.

Viborg, den 15. febr. 1954.

Otto Kjørboe. V. Rasmussen. N. Jacobsen.

Indført i tingbogen for retskreds nr. 77, Skive købstad
m.v., den 30. marts 1954.

Lyst. . . . .

Lorentzen.

Genpartens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds,
den

- 6. APR. 1955

Justitsministeriets genpartpapir. Til skøder, skadesløsbreve, kvitteringer til udslettelse og andre påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

Mtr. nr., ejerlav, sogn:
(i København kvarter)
eller (i de sønderjydske landsdele) bd. og bl. i tingbogen, art. nr., ejerlav, sogn.

23b, 24b, 30e Hem
by og sogn.

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkantoret)

Købers }
Kreditors } bopæl:

Gade og hus nr.:
(hvor sådant findes)

Anmelderens navn og bopæl (kontor):
Fredningsnævnet for
Viborg amtsrådsreds.

Stempel- og gebyrfri i
h. t. lov 140/37.

Stempel: kr. øre.

Deklaration.

Undertegnede, der er ejer af matr. nr. 24b

af Hem by og sogn,
erklærer herved, at jeg af hensyn til Hem kirkes frie beliggenhed overfor fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds er indgået på, at der på den nedenfor nærmere beskrevne del af min ejendom ikke må ske nogen bebyggelse, varigt eller midlertidigt, eller foretages nogen beplantning eller andet, der nu kan eller senere kan virke skæmmende eller hæmmende for udsigten til eller fra kirken eller kirkegården.

Den del af min ejendom, som den fornævnte bestemmelse angår, begrænses mod ~~af kirkegårdsdiget og iøvrigt af~~ *mod*
en linie udgående fra et punkt på det sødlige skel af 24b 50 m fra sognevejen tværs over m.nr. 24b parallel med sognevejen

således, som det fremgår af det deklARATIONEN vedhæftede kort.

Påtaleberettiget med hensyn til den pålagte bestemmelse, der kan tinglyses på min ejendom, er fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds samt menighedsrådet for Hem sogn hver for sig. For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Hem, den 13. novbr. 1951.
Harald G. Jødelykke.

Til vitterlighed:

Jacob Østergård
sognerådsformand

M. Foch
sognepræst

Fredningsnævnet for Viborg amtsrådskreds modtager foranstående fredningstilbud, der vil være at tinglyse på den forannævnte ejendom.

FREDNINGSNÆVNET FOR VIBORG AMTSRÅDSKREDS.

Viborg, den 15. februar 1954.

Otto Kierhoe. V. Rasmussen. N. Jacobsen.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 77, Skive købstad m.v.
den 30.3.1954.

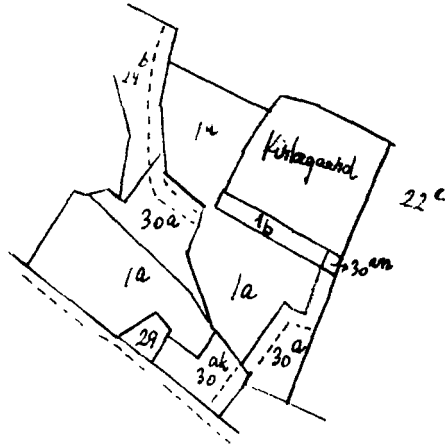
.....

Lorentzen.

.....
Genpartens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amtsrådskreds,
den
..... - 6. APR. 1955

*J. Nielsen
Sekr.*

KORT >

genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen

af areal af 1a, 1b, 29 og 30a attesteres hermed.

J. Nielsen, Sekret.

Navn

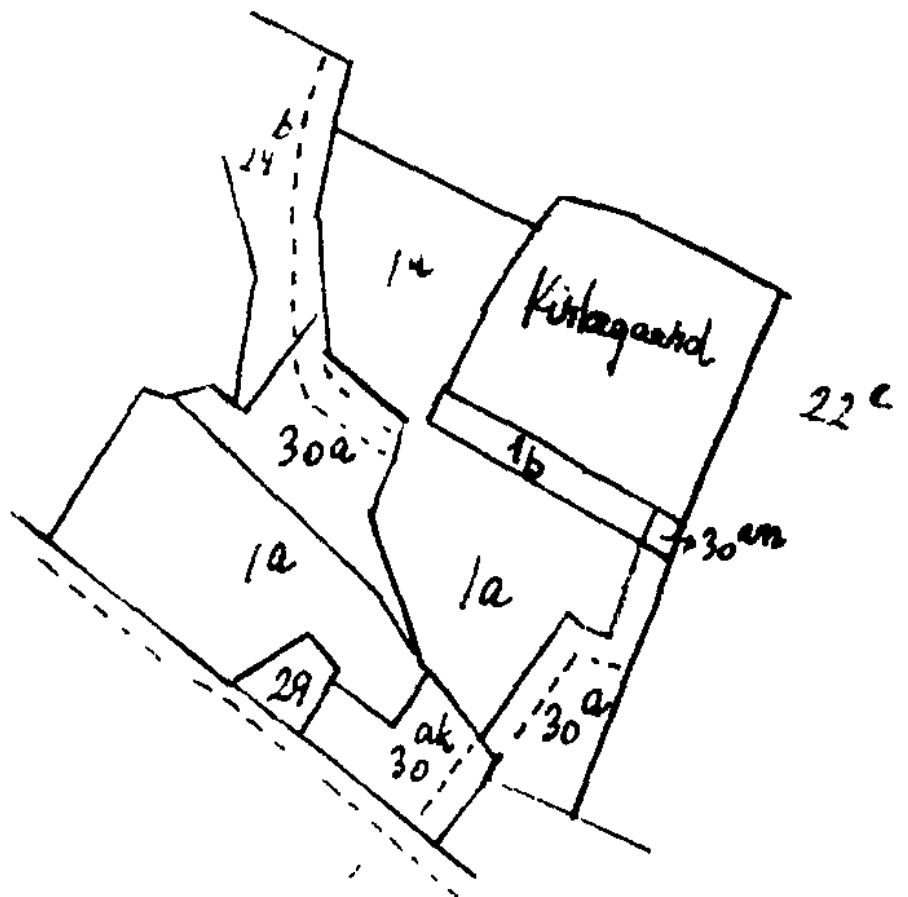
23 Februar 1955

Terræn af
Hlem By
Hlem sogn

Rigtig kopi af matrikelkortet

November 1951

stiftsmødet genpartkalkuleret til kort.

Terræn af
Hlem By
Hlem sogn

Rigtig kopi af matrikelkortet

November 1951

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

NATURFREDNINGSNÆVNET

for Viborg amts sydlige fredningskreds

ADR »LANDBOGÅRDEN«, FÆLLEDVEJ 1

TLF. (06) »62 12 28

Kontortid 9-12, lørdag lukket

REG. NR. 2114

8800 VIBORG, den

24. oktober 1983

Fredn.J.nr. H - 7/1983

I skrivelse af 20. september 1983 har De anmodet om tilladelse til opstilling af et betonhegn fra skellet til Hem kirke og ned til vejen Danelykke. Arealet er delvis omfattet af bestemmelserne i deklARATIONEN om fredning af Hem kirkes omgivelser.

Nationalmuseets 2. afdeling har i en til sagen indhentet udtalelse af 21. oktober 1983 ikke villet rejse indvendinger mod hegnet, som vil blive sløret af en nærmere angivet beplantning.

I medfør af naturfredningslovens § 34 giver fredningsnævnet herved tilladelse til hegnet.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at fredningsnævnets afgørelse kan påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K., bl.a. af Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klarefristen er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen, og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Kopi af denne skrivelse er sendt til

Ingemann Jensen, V.H.Strandvej 23, Lihme pr. 7862 Brodal,

Peter Jacobsen, Frederiksdal Alle' 3, 7800 Skive,

Viborg amtskommunes fredningskontor og plankontor, Postboks 21, 8800 Viborg

Skive kommune og kommunens vurderingsråd, kommunekontoret, 7800 Skive,

Fredningsstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 København K.,

Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksberg Runddel 1, 2000 Kbhvn.F.,

Hem Menighedsråd v/formanden Peter M.Brask-Nielsen, Hem, 7800 Skive,

Nationalmuseets 2. afdeling, 1220 København K., j.nr. 1431/83.

Modtaget i fredningsstyrelsen

27 OKT 1983

Rørøen

Klorinfabrikken A/S,

Danelykke 3, Hem,

7800 Skive

NATURFREDNINGSNÆVNET

for Viborg amts sydlige fredningskreds

TLF. (06) 462 12 28

Kontortid 9-12, lørdag lukket

ADR. GRAVENE 2³

2117
8800 v. **REG. NR.** 28. januar 1987
Fredn.j.nr.H - 10/1986

Til fredningsregisteret
til orientering 6/2-87/20k

I skrivelse af 31.oktober 1986 har De på vegne Hem Menighedsråd anmodet fredningsnævnet om tilladelse til opførelse af et redskabshus med containerplads ved Hem Kirke på en tillagt del til matr.nr.1 b Hem by, Hem, tilhørende Hem Kirke.

Fredningsnævnets tilladelse er nødvendig, fordi byggeriet ønskes foretaget på et område, der er omfattet af en deklaration om fredning af Hem Kirkes omgivelser, jfr. naturfredningslovens § 34.

Viborg amtskommunes fredningskontor har i skrivelse af 8. januar 1987 udtalt bl.a., at det "ansøgte redskabshus vil blive placeret inden for det fredede område, umiddelbart op mod kirkegårdsdigets nordvestlige hjørne. Der er i forvejen en del bebyggelse nord og nordvest for kirken, således at udsigts-og indblikforholdene fra disse retninger næppe vil ændres væsentligt."

Under hensyn til det således oplyste og til byggeriets karakter og formål finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfredningsloven nødvendige tilladelse.

Der er herved alene taget stilling til, om tilladelsen kan gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven, og der må tillige indhentes tilladelse fra bygningsmyndighederne og eventuelt andre myndigheder.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at fredningsnævnets afgørelse i medfør af naturfredningslovens § 58 kan påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K. bl.a. af Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen, og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

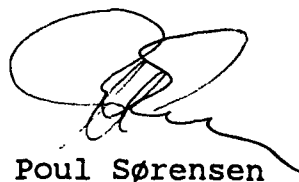
Bent Jensen, Egevej 5, Lem pr. 7861 Balling,
Peder Chr. Kirkegaard, Fælledvej 27, Hald, 7840 Højslev,
Skive kommune og kommunens vurderingsråd, kommunekontoret, 7800 Skive,
Viborg amtskommunes plankontor og fredningskontor, j.nr.8-70-52-1-779-3-86,
Skov- og Naturstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 København K.,
Danmarks Naturfredningsforening, Frederiksberg Runddel I, 2000 Kbhvn.F.,
Hem menighedsråd v/S.Sørensen, Krarupvej 29, Hem pr. 7800 Skive.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

29 JAN. 1987

Miljøministeriet

J. nr. F. 142-3 9N. Bil.

Poul Sørensen

Arkitekt- & Ingeniørfirma Tage Hansen & Sennels,
v/Børge Nielsens Tegnestue Aps,
Nordbanevej 8,
7800 Skive

LOS
4.2.87
JMK

Naturfredningsnævnet
for Viborg amts sydlige fredningskreds
Gravene 2, 8800 Viborg
Tlf. 06 62 12 28
Kontortid 9-12, lørdag lukket

REG. NR. 2114

Viborg, den 2. december 1987.

Fred.j.nr. H 7/1987.

Deres j.nr. 01.012.05 P16.

Skive Kommune,
Østergade 13,
7800 Skive.

I skrivelse af 19. oktober 1987 har Skive Byråd ansøgt fredningsnævnet om godkendelse af lokalplanforslag nr. 72 vedrørende erhvervsområde ved Danelykke i Hem.

Fredningsnævnets tilladelse er nødvendig i medfør af naturfredningslovens § 34, fordi lokalplanen vedrører et område, der er omfattet af en deklaration af 29. november 1951 om fredning af Hem kirkes omgivelser, hvorefter det bl.a. er bestemt, at der

"ikke må ske nogen bebyggelse, varigt eller midlertidigt, eller foretages nogen beplantning eller andet, der nu eller senere kan virke skæmmende eller hæmmende for udsigten til eller fra kirken eller kirkegården.

Den del af matr.nr. 22 c Hem By, Hem, som den fornævnte bestemmelse angår, begrænses mod syd og vest af kirkegaardsdige i 15 m afstand udgaaende fra det østre skel af 24 b til det nordre skel af 22 d."

Fabriksinspektør Elinor Brask Nielsen, A/S Klorinfabrikken, oplyste under besigtigelsen, at det er nødvendigt for virksomhedens drift, at der fortsat er mulighed for bilkørsel på det befærdede areal mellem fabriksbygningen og kirkegårdsdiget. Hun oplyste endvidere, at fabrikkens behov for bygningsudvidelse må antages at være dækket med den nu ansøgte udvidelse, der skal ske i forlængelse af den eksisterende bebyggelse i østlig retning.

Svenning Sørensen udtrykte på menighedsrådets vegne betænkelighed ved at tillade kørsel på det befæstede areal. Sognepræst Bjarne Krohn tilsluttede sig denne betænkelighed. Som begrundelse anførtes navnlig, at støjen fra kørsel med lastbiler kan virke generende ved begravelser. Svenning Sørensen kunne i øvrigt henholde sig til det, der er anført i et af Viborg Stiftsøvrighed udarbejdet referat af et møde den 10. april 1987 mellem repræsentanter for kommunen, kirken og klorinfabrikken. Det fremgår heraf, at de kirkelige myndigheder har udtalt sig imod, at arealet mellem kirkegården og klorinfabrikens bygninger anvendes til kørsel og parkering.

Det konstateredes, at der ikke er indhentet tilladelse fra nævnet til den i 1976 udførte befæstelse af det nævnte areal.

Det fremgår, at klorinfabrikens bygninger er placeret nord for kirkegården umiddelbart uden for det 15 meter brede fredede areal langs det nordlige kirkegårdsdige. Dette fredede areal fremstår nu for størstedelen som et befæstet køreareal.

Foto-venter

Ved afgørelsen bemærkes indledningsvis, at der eksisterer et afgørende modsætningsforhold mellem fredningens formål - sikring af kirkens frie beliggenhed og udsigten til og fra kirken - og klorinfabrikens placering nær kirkegården. Dette modsætningsforhold findes, når fabrikken fortsat skal eksistere på stedet, bedst at kunne søges udjævnet ved det af kommunen fremsatte forslag, hvorefter der plantes en ny bøgehæk nord for kirkegårdsdiget, således at fabriksbygningerne med tiden skjules mest muligt. Samtidig bør det sikres, at arealerne øst for kirken yderligere friholdes for bebyggelse m.v.

Under hensyn hertil finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfredningsloven nødvendige tilladelse til det ansøgte på vilkår, hvorom der under besigtigelsen for så vidt blev opnået enighed med klorinfabrikken,

at det fabrikkens tilhørende areal øst for kirken helt friholdes for bebyggelse og oplagsplads,

at det befæstede areal mellem kirken og fabriksbygningerne begrænses til et areal, der overalt ligger mindst 6 meter fra kirkegårdsdiget,

at der langs sydsiden af det herefter befæstede areal, det vil sige ind mod kirkegårdsdiget, opsættes en stensætning med en højde på ca. 0,5 meter, hvorefter arealet mellem stensætning og foden af kirkegårdsdiget fyldes op,

at der på det således opfyldte areal langs stensætningen plantes en bøgehæk med henblik på efterhånden at skjule for udsigten fra kirkegården til fabriksbygningerne, og

at denne hæk stedse vedligeholdes.

Mellem kirkegårdsdiget og det befæstede areal kan der om ønsket i øvrigt foretages en slørende beplantning, der i så fald stedse skal vedligeholdes.

Vilkår svarende til foranstående forudsættes optaget i lokalplanen, hvorfor nævnets afgørelse ikke tinglyses på ejendommen. Det forudsættes endvidere, at der i lokalplanen optages bestemmelser om, hvem forpligtelsen til at sørge for, at foranstående vilkår stedse er opfyldt, påhviler. Dispensation fra de nævnte vilkår kan alene ske med tilladelse fra nævnet.

Der er ved foranstående alene taget stilling til, om tilladelse kan gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes på, at fredningsnævnets afgørelse i medfør af naturfredningslovens § 58 kan påklages til Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, bl.a. af Viborg Amtskommune, kommunalbestyrelsen i Skive Kommune, klorinfabrikken, Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen, og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen

er udløbet. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Poul Sørensen

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Bent Jensen, Egevej 5, Lem, 7861 Balling,
Børge Quist Olesen, Grønningen 16, 7800 Skive,
Viborg Amtskommunes fredningskontor og plankontor, Postboks 21,
8800 Viborg,
Skive Kommunes vurderingsråd, Østergade 13, 7800 Skive,
Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm,
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K,
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Bjarne Christensen,
Floutrupvej 26, 7870 Roslev,
Kloringruppen, Danelykke 3, Hem, 7800 Skive,
Viborg Stiftsøvrighed, Bispegården, Domkirkestræde 1, 8800 Viborg,
Deres j.nr. 5131/0705,
Hem Menighedsråd v/Svenning Sørensen, Krarupvej 29, Hem, 7800 Skive.

Skive Byråd
Plan- og Bygningsudvalget
Postboks 509, 7800 Skive

Den 02.06.88

J.nr. 2727 K/87

Viborg Stiftsøvrighed
Bispegården, Domkirkestræde 1
8800 Viborg

Advokatfirmaet Nielsen, Andersen
& Nielsen
Postboks 335
6000 Kolding

Vedr. Kommunens j.nr. 0.1.02.5P16, Stiftsøvrighedens j.nr. 5131/0705 og advokatfirmaets j.nr. 5-4835.

Fredningsnævnet for Viborg Amts Sydlige Fredningskreds har den 2. december 1987 truffet en afgørelse, der vedrører anvendelsen af arealer tilhørende Klorinfabrikken A/S, Hem. Afgørelsen er truffet i medfør af naturfredningslovens § 34, jfr. en i 1954 tinglyst deklaration om fredning af Hem Kirkes omgivelser. Viborg Stiftsøvrighed har påklaget afgørelsen til Overfredningsnævnet.

Fredningsdeklarationen hviler på et 15 m bredt bælte nord og øst for det dige, der omgiver kirkegården. Dette areal er dele af nu matr.nr. 22 g og 22 h Hem By, Hem, som ejes af Klorinfabrikken A/S. I deklarationen er det bestemt, at der på arealet "ikke må ske nogen bebyggelse, varigt eller midlertidigt, eller foretages nogen beplantning eller andet, der nu eller senere kan virke skæmmende eller hæmmende for udsigten til eller fra kirken eller kirkegården".

Klorinfabrikken A/S påbegyndte i 1971 sin produktion i et nedlagt mejeri på matr.nr. 22 g nord for kirken og udarbejdede i 1985 planer for en udvidelse af virksomheden. Udvidelsesplanerne omfattede opførelse af nye bygninger på matr.

~~Foto venter~~

nr. 22 g uden for det fredede areal samt indretning af befæstede køre- og parkeringsarealer på matr.nr. 22 g og 22 h både uden for og på det fredede areal.

Matr.nr. 22 g ligger i byzone og matr.nr. 22 h i landzone.

Skive Byråds Plæn- og Bygningsudvalg gav i april 1986 virksomheden tilladelse til at iværksætte de første etaper af udvidelsen, som ikke fandtes at nødvendiggøre lokalplan. Udvalget besluttede samtidig, at der skulle tilvejebringes en lokalplan for de senere udbygningsetaper, hvorved en del af matr.nr. 22 h skulle overføres til byzone.

Viborg Amtsråd gav den 25. juli 1986 tilladelse efter by- og landzoneloven til "etablering af et befæstet manøvreareal (vendeplads for lastbiler)" på en nærmere angivet del af matr.nr. 22 h nordøst for kirken. Ansøgningen om zonelovstilladelse var anbefalet af Skive Kommune og blev af Amtet forelagt Hem Menighedsråd til udtalelse. I en skrivelse af 27. juni 1986 udtalte Menighedsrådet, at man ikke havde betænkeligheder ved det ansøgte, såfremt et 5 m bredt bælte langs kirkegårdsdiget friholdes for lastbiltrafik, parkering af lastbiler og oplagring. Amtets zonelovstilladelse blev meddelt på vilkår i overensstemmelse hermed. En del af det areal, der således blev tilladt befæstet, er omfattet af fredningsdeklarationen.

Byrådsudvalget vedtog i december 1986 et udkast til lokalplan nr. 72 for et erhvervsområde ved Danelykke i Hem, senere dateret 5. februar 1987. Lokalplanområdet var begrænset til at omfatte matr.nr. 22 g og den del af matr.nr. 22 h, der skulle medgå til fabriksudvidelsen, herunder det ovennævnte "manøvreareal". Byrådsudvalget sendte udkastet til Menighedsrådet til eventuelle bemærkninger. I den anledning fremsatte Viborg Stiftsøvrighed den 3. marts 1987 nogle indvendinger over for Kommunen.

Efter et den 10. april 1987 afholdt møde mellem bl.a. repræsentanter for Kommunen, Stiftsøvrigheden, Menighedsrådet og fabrikken besluttede Byrådsudvalget at ændre udkastet til lokalplan, så planen ville omfatte kirkens omgivelser til alle sider. Blandt ændringerne var, at stort set hele matr.nr. 22 h syd for "manøvrearealet" samt det øst derfor beliggende landbrugsareal som "landskabskiler" skulle friholdes for bebyggelse. Ændringerne er foreløbig kun skitseret af Kommunen.

Byrådsudvalget fremsendte den 19. oktober 1987 lokalplanudkastet af 5. februar 1987 til Fredningsnævnet med oplysning om de besluttede ændringer. Udvalget anmodede om Nævnets godkendelse i henhold til fredningsdeklarationen af, at en allerede i 1976 - uden forelæggelse for Fredningsnævnet - foretaget befæstelse af et køreareal ved det nordlige kirkegårdsdige bibeholdes, og at der som afskærmning plantes en bøgehæk parallelt med og i en afstand af 2 á 2,5 m fra dette dige.

I den påklagede afgørelse af 2. december 1987 udtalte Fredningsnævnet enstemmigt, at der består et afgørende modsætningsforhold mellem fredningens formål og fabrikkens beliggenhed, og at dette modsætningsforhold - når fabrikken fortsat skal eksistere på stedet - bedst udjævnes ved Kommunens forslag. Fredningsnævnet meddelte herefter dispensation til det ansøgte på vilkår, at det fabrikkens tilhørende areal øst for kirken helt friholdes for bebyggelse og oplagsplads, at det befæstede areal mellem kirken og fabriksbygningerne begrænses til et areal, der overalt ligger mindst 6 m fra kirkegårdsdiget, at der langs sydsiden af det herefter befæstede areal opsættes en stensætning med en højde på ca. 0,5 m, hvorefter arealet mellem stensætning og foden af kirkegårdsdiget fyldes op, at der på det således opfyldte areal langs stensætningen plantes en bøgehæk med henblik på efterhånden at skjule for udsigten fra kirkegården til fabriksbygningerne, og at denne hæk stedse vedligeholdes. Fredningsnævnet forudsatte herved, at lokalplanen får et indhold, der svarer til dispensationsvilkårene.

Viborg Stiftsøvrighed har for Overfredningsnævnet påstået Fredningsnævnets afgørelse ændret, så der opnås en bedre beskyttelse af kirken. Stiftsøvrigheden har således af hensyn til de kirkelige handlinger ønsket "den nuværende intensive trafik med støjende svære lastbiler på området mellem kirkedige og fabrik helt indstillet". Stiftsøvrigheden har endvidere givet udtryk for tvivl med hensyn til, om der vil blive gennemført en lokalplan for et større område omkring kirken og med bestemmelser som de af Kommunen skitserede.

Klorinfabrikken A/S har v/advokatfirmaet Nielsen, Andersen & Nielsen påstået Fredningsnævnets afgørelse stadfæstet. Fabrikken er en eksportvirksomhed med 35 ansatte og har stor betydning for lokalsamfundet. De allerede foretagne ud-

4

videlser af fabrikken i overensstemmelse med Kommunens tilladelse vil være en fejlinvestering, hvis den planlagte yderligere udvidelse ikke kan ske, og fabrikkens eksistens vil komme i fare. Fabrikken har redegjort nærmere for vanskelighederne ved at tilvejebringe en anden løsning af problemet med hensyn til til- og frakørsel end langs det nordlige kirkegårdsdige og har iøvrigt bestridt, at trafikken kan betegnes som intensiv. Fabrikken betvivler, at den i 1976 foretagne befæstning af dette køreareal strider mod fredningsdeklarationen, og har iøvrigt henvist til, at Menighedsrådet først nu protesterer imod den, og at Fredningsnævnet under en besigtigelse i anden anledning i 1983 blev bekendt med forholdet uden da at rejse indsigelse.

Byrådets Plan- og Bygningsudvalg har for Fredningsnævnet betegnet fabriksudvidelsen som meget væsentlig for sikring af arbejdspladserne og dermed af stor betydning for lokalsamfundet. For Overfredningsnævnet har Udvalget udtalt, at Udvalget har besluttet at udarbejde et nyt forslag til en lokalplan, der vil omfatte hele området ved Hem kirke.

Viborg Amt har ikke haft bemærkninger til Fredningsnævnets afgørelse.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Fredningsdeklarationen må forstås som værende til hinder for såvel den anvendelse af arealet umiddelbart nord for kirkegårdsdiget, der har fundet sted siden 1976, som for anlægget inden for fredningsområdet af det ovennævnte "manøvreareal". Den nødvendige dispensation til bibeholdelse af befæstningen på arealet langs det nordlige kirkegårdsdige og til arealets anvendelse til kørsel kan ikke anses for stiltiende meddelt af Fredningsnævnet i 1983.

Deklarationen hviler på et efter dens formål særdeles snævert afgrænset område. Ved en stillingtagen til, om de nødvendige dispensationer kan meddeles, må det tillægges afgørende betydning, hvorledes Kommunens planlægning for kirkes omgivelser vil blive udformet. Denne planlægning er foreløbig kun skitseret af Kommunen, og der foreligger ingen sikkerhed for, at Byrådet vil vedtage en lokalplan med det skitserede indhold.

Uanset fabrikkens - i forhold til kirken meget uheldige - beliggenhed har Kommunen tilladt den bygningsmæssige udvidelse af fabrikken, som allerede er foretaget, og lægger stor vægt på, at den planlagte yderligere udvidelse kan finde sted. Kommunen har ikke ønsket, om nødvendigt ved ekspropriation, at tilvejebringe ændrede til- og frakørselsforhold for virksomheden.

Overfredningsnævnet finder det derfor rimeligt, at en endelig dispensation fra fredningsdeklarationen først meddeles, når Byrådet har endeligt vedtaget en lokalplan, der - i overensstemmelse med Kommunens tilkendegivelser under sagen - sikrer arealet øst for kirken indtil Ballingvej friholdt for oplæg m.v. og for yderligere bebyggelse, selv om konsekvensen heraf kan blive, at Kommunen i henhold til kommuneplanlovens § 32 må overtage den del af arealet, som ikke tilhører Klorinfabrikken A/S. Det vil til sin tid blive tillagt betydning, om lokalplanen holder "manøvrearealet" nord for en linie, der trækkes mellem det nordvestlige skelhjørne for matr.nr. 13 a og kirkegårdsdigets nordøstlige hjørne.

Som sagen nu foreligger, kan der alene gives en tidsbegrænset dispensation fra fredningsdeklarationen til bibeholdelse af befæstningen på arealet langs det nordlige kirkegårdsdige og til arealets fortsatte benyttelse som køreareal. Tidsbegrænsningen fastsættes til 2 år fra datoen for denne afgørelse, og denne midlertidige dispensation meddeles uden vilkår. Det må imidlertid forventes, at Overfredningsnævnet i tilfælde af en endelig bibeholdelsesdispensation og en dispensation til anlæg af "manøvrearealet" på en del af det fredede område vil tiltræde de vilkår, som Fredningsnævnet har stillet i den påklagede afgørelse, og som i givet fald vil blive tinglyst på matr.nr. 22 g og 22 h, jfr. naturfredningslovens § 64.

Fredningsnævnets afgørelse ændres i overensstemmelse med foranstående.

I sagens behandling har deltaget 10 af Overfredningsnævnets medlemmer. Afgørelsen er enstemmig.

På Overfredningsnævnets vegne

Michael Christiansen

fm.

Naturfredningsnævnet

for Viborg Amts sydlige fredningskreds

Gravene 2, 8800 Viborg

Tlf. 06 62 12 28

Kontortid 9-12, lørdag lukket

Modtaget
Skov- og Naturstyrelse.

22. AUG. 1988

Viborg, den 19. august 1988.

Fred.j.nr. H 8/1988.

Arkitekt Erik Haubo Christensen,
Vestergade 10, Jebjerg,
7870 Roslev.

Den 28. januar 1987 meddelte fredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til opførelse af et redskabs-
hus op ad det nordvestlige hjørne af kirkegårdsdiget ved Hem
Kirke.

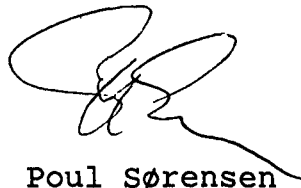
Ved skrivelse af 17. august 1988 har De nu ansøgt frednings-
nævnet om tilladelse til i stedet at tilvejebringe de ønskede
faciliteter for graveren ved at forlænge den eksisterende ka-
pelbygning vest for kirkegården med ca. 3,70 meter. Frednings-
nævnets tilladelse hertil er nødvendig, fordi også dette byg-
geri vil være beliggende inden for fredningen af kirkens omgi-
velser.

Da det nu ansøgte med hensyn til fredningens formål må anses for
en forbedring i forhold til den tidligere meddelte tilladelse,
finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfrednings-
loven nødvendige tilladelse til det nu ansøgte.

Der er herved alene taget stilling til, om tilladelsen kan
gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven, og der må
tillige indhentes tilladelse fra bygningsmyndighederne og even-
tuelt andre myndigheder.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt
den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at fredningsnævnets af-
gørelse i medfør af naturfredningslovens § 58 kan påklages til
Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, bl.a. af
Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klagefristen
er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen,
og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den
opretholdes af klagemyndigheden.

Poul Sørensen

Vend--

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
j.nr. F 142-3 Bil.

Foto venter

1/5, 1/4

Naturfredningsnævnet

for Viborg Amts sydlige fredningskreds

Skottenborg 24, 8800 Viborg

Tlf. 86 62 12 28

Kontortid 9-12, lørdag lukket

Viborg, den 6. september 1989.

Fred.j.nr. H 5/1989.

Arkitekt Erik Einar Holm m.a.a.

Eskjær Hovedgaard

Eskjærvej 23

7870 Roslev

I skrivelse af 19. maj 1989 har De for Hem menighedsråd ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til indretning af depotplads ved Hem Kirke på et tilkøbt areal nordvest for kirken, matr. nr. 1 b Hem By, Hem.

Fredningsnævnets tilladelse er nødvendig, fordi det ansøgte ønskes foretaget inden for fredningen af Hem Kirkes omgivelser, jfr. naturfredningslovens § 34.

Med skrivelse af 1. september 1989 har De herefter fremsendt anbefalinger af projektets godkendelse fra bl.a. Nationalmuseet, Den kongelige bygningsinspektør og Stiftsøvrigheden.

Efter det således foreliggende og i øvrigt under hensyn til det ansøgte karakter og beliggenhed finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfredningsloven nødvendige tilladelse til det ansøgte.

Der er herved alene taget stilling til, om tilladelsen kan gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at fredningsnævnets afgørelse i medfør af naturfredningslovens § 58 kan påklages til Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, bl.a. af Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen, og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Poul Sørensen

OVERFREDNINGSNÆVNET

REG. NR. 2114.00

Slotsmarken 15 BA/bop
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18

Colgate-Palmolive a/s
Klorinfabrikken
Danelykke 3, Hem
7800 Skive

Den 16. august 1990
J.nr. 2727 K/87-2/90

I skrivelse af 7. august 1990 har De anmodet Overfredningsnævnet at ændre den tidligere meddelte tidsbegrænsede dispensation fra en i 1954 tinglyst deklARATION om fredning af Hem Kirkes omgivelser til en varig dispensation.

Dispensationen, der meddeltes i Overfredningsnævnets skrivelse af 2. juni 1988, angik midlertidig bibeholdelse af en foretaget befæstning på et areal langs det nordlige kirkegårdsdige samt arealets fortsatte benyttelse som køreareal.

Skive Byråd har den 28. juni 1990 endeligt vedtaget lokalplan nr. 72, der omfatter et område ved Hem Kirke.

Under henvisning til indeholdet af Overfredningsnævnets skrivelse af 2. juni 1988 meddeler Overfredningsnævnet herved en tidsubegrænset dispensation fra fredningsdeklARATIONEN til bibeholdelse af den nævnte befæstning og arealets benyttelse som køreareal samt til etablering af et "manøverareal" i overensstemmelse med lokalplanen. Dispensationen meddeles - som bebudet i skrivelSEN af 2. juni 1988 - på de vilkår, som oprindeligt blev stillet af det stedlige fredningsnævn, og som går ud på:

at det fabrikken tilhørende areal øst for kirken helt friholdes for bebyggelse og oplagsplads,

at det befæstede areal mellem kirken og fabriksbygningerne begrænses til et areal, der overalt ligger mindst 6 m fra kirkegårdsdiget,

at der langs sydsiden af det herefter befæstede areal opsættes en stensætning med en højde på ca. 0,5 m, hvorefter arealet mellem stensætning og foden af kirkegårdsdiget fyldes op,

Miljøministeriet, J. nr. SN 1213/0003

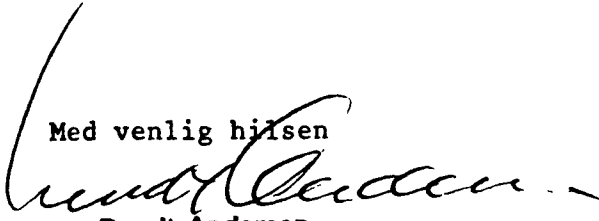
17 AUG. 1990

Akt. nr. 2

at der på det således opfyldte areal langs stensætningen plantes en bøgehæk med henblik på efterhånden at skjule for udsigten fra kirkegården til fabriksbygningerne, og
at denne hæk stedse vedligeholdes.

Som også bebudet i skrivelsen af 2. juni 1988 vil dispensationsvilkårene blive tinglyst på matr.nr. 22 g og 22 h Hem By, Hem, jf. naturfredningslovens § 41.

Med venlig hilsen

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

Randers, den 22. maj 1991.

HC/eml. FS. 48/91

Øster Tørslev Menighedsråd
v/Tove Lindberg,
Gyvelvej 3,
Øster Tørslev,
8983 Gjerlev J.

Miljøstyrelsen
Skov- og Naturstyrelsen
23. maj 1991

Nørhald kommune har ved skrivelse af 27. marts 1991 til nævnet fremsendt en ansøgning fra menighedsrådet om tilladelse til på matr.nr. 61 Øster Tørslev by, Øster Tørslev, beliggende Kirkevej 1, Øster Tørslev, at opføre en 56 m² stor bygning, indeholdende spise-, opholdsstue, entre, omklædningsrum, toilet og bad m.v. til brug for graveren ved kirken.

Bygningen ved blive opført i overensstemmelse med tegninger, udført af arkitektfirma Vilhelmsen, Marxen & Bech-Jensen I/S, Skovvejen 46, Århus C., og en til nævnet fremsendt beliggenhedsplan.

Sagen har været forelagt for Århus amtskommune, Landskabskontoret, som i erklæring af 2. maj 1991 har udtalt bl.a.:

"Der er i 1956 tinglyst et fredningstilbud på ejendommen.

Ifølge fredningstilbudet må arealerne ikke bebygges eller beplan-tes med høje træer midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformerstationer, telefon- og telegrafmaster og lignende, derpå ej opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande.

Ejeren har dog forbeholdt sig ret til at genopføre huset som almindelig beboelseshus i tilfælde af brand eller nedrivning samt

Miljøministeriet

ad Skov- og Naturstyrelsen 1213/12-0003

J.nr. SN 1211/12-0001

Akt. nr. 17

Bjk

JVS
JH

at lade en nyopbygning opføre indtil 10 m længere mod vest i forhold til husets nuværende beliggenhed.

I dag er ejendommen udlagt som parkeringsplads for kirken. Bygningen ønskes opført på den nordligste del af parkeringspladsen ca. 75 m syd for kirken og ca. 8 m syd for muren, der afgrænser kirkegården, og ca. 3 m lavere end murens øverste del.

Ved besigtigelse er det konstateret, at bygningen kommer til at ligge isoleret set i forhold til kirken, og at bygningen ikke virker belastende på kirkens omgivelser.

Vi kan således anbefale Fredningsnævnet, at der meddeles dispensation fra det tinglyste fredningstilbud til opførelse af ansøgte graverbygning."

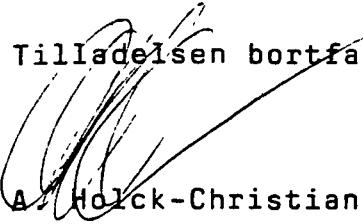
Efter at bestigtigelse også er foretaget af en repræsentant for nævnet, har nævnet énstemmigt vedtaget at meddele den til bygge-riets gennemførelse fornødne dispensation.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 34, stk. 1, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år.

A. Holck-Christiansen
nævnsformand.

vend .....

Herning, 15. marts 2019
FN-MJV-46-2018

Skive Kommune
jkha@skivekommune.dk

Ansøgning om tilladelse til at opføre bebyggelse (et hus og dele af 3 carporte) på Krarupej 5, Hem, 7800 Skive. – Lb. nr 15 – Hem kirke.

Efter en besigtigelse den 12. marts 2019, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Skive Kommune, Viborg Stift, Skive og Salling Provsti, menighedsrådet for Hem kirke, Kirkegårdskonsulenten, Mogens B. Andersen og ansøgeren, Sebastian Henriksen med arkitekt Søren Yde, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til, at der som ansøgt opføres 2 carporte delvist på det fredede areal, hvorimod der ikke gives tilladelse til, at den østligste bolig med carport opføres. Tilladelsen til de 2 carporte delvist inden for fredningen gives, da dette ikke er i strid med fredningens formål, hvorimod opførelse af den østligste villa med carport er i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet er altid meget tilbageholdende med at give tilladelse til nyt byggeri inden for fredninger. Efter en konkret vurdering vil der normalt kun gives en sådan tilladelse, hvis der er en ganske særlig grund til undtagelsesvist at tillade nyt byggeri inden for en fredning.

På den pågældende parcel kan der uden for fredningen opføres 5 boliger med carporte. Den 6. bolig ønskes opført inden for fredningen.

Nævnet finder ikke, at der er ganske særlige grunde til undtagelsesvist at tillade den 6. bolig. Nævnet har ved denne afgørelse lagt vægt på, at den 6. bolig, der er placeret ret tæt på kirkegården, vil skæmme kirken og kirkegårdens nærmeste opgivelser. Der henvises her også til, at denne bolig vil bryde den grønne rand rundt om kirkegården, ligesom den vil påvirke udkigget fra kirkegården.

Fredningsnævnet giver dog samtidig tilladelse til, at carportene ved de 2 sydligste boliger, der er placeret uden for fredningen, som ansøgt placeres delvist inden for det fredede areal. Der henvises til, at de kun i mindre omfang vil påvirke indkigget til kirken fra landevejen, ligesom de ikke vil skæmme kirken og kirkens omgivelse, når de placeres i umiddelbar forbindelse med boligerne, der lovligt kan opføres uden for fredningen. Nævnet finder dog, at det bør sikres, at påvirkningen af indkigget til kirken ikke forstyrres unødigt ved at stille følgende vilkår for tilladelsen:

- Carportenes højde må ikke overstige 2,50 meter, og de skal holdes i afdæmpede farver,
- Haveanlæg og hegn mellem carportene må ikke have en højde på over 2,50 meter, og hegn skal udføres som levende hegn
- Anvisninger fra Skive Kommune skal efterkommes.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

---

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Herning, 2. juli 2024
FN-MJV-14-2024

Hem sogns menighedsråd
8574@sogn.dk

Ansøgning om dispensation til at opføre et redskabsskur på matr. nr. 1b, Hem By, Hem, beliggende Krarupvej 9B, Hem, 7800 Skive – Lb. nr. 15 – Hem Kirke

---

Menighedsrådet for Hem Kirke har søgt om dispensation fra Exnerfredningen ved kirken til at opføre et redskabsskur i målene 3x3,5m) ved kirkens nuværende materielplads. Skuret skal opføres i træ med tagpap og svagt skrånende tag.

Nedenstående luftfoto med markering viser den ønskede placering.

Fredningen

Der er tale om en Provst Exner fredning. Dels sædvanlige deklARATIONER, dels behandlet som fredningssag af fredningsnævnet, da der ikke var tinglyst adkomst til alle arealer.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Området er ikke omfattet af og ligger ikke i nærheden af et Natura 2000 område.

Arealet er et delvist befæstet areal, som anvendes til materielplads for kirken.

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 18. juni 2024.

Tilstede foruden nævnet ved formand Joy Winter, det ministerielt udpegede medlem, Bjørn Westh og det kommunalt udpegede medlem Anette Torp, var:

Helle Mulbjerg Andersen, menighedsrådet
Sanne Bøje Laursen, graver
Peter Madsen, Friluftsrådet
Betty Arnfeldt, Skive Provsti

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Sanne Laursen foreviste arealet, hvor de ønsker et redskabsskur opført op mod hækken til naboejendommen ved den nuværende materielplads uden for kirkegårdsmuren.

Der er tale om et areal, som henligger med delvis flisebelægning. Der ønskes desuden etableret et betondæk til kørsel til og fra redskabsskuret.

Skuret ønskes opført i sortmalet træ og med tag i tagpap. Tegningerne er udført af deres tømrer.

Betty Arnfeldt oplyste, at de afventer fredningsnævnets afgørelse og ministeriets udtalelse, inden de sætter noget i værk. Provstiet vil tilse, at skuret bliver vedligeholdt.

Ingen af de fremmødte havde indvendinger mod projektet.

Formanden oplyste, at nævnet først i går modtog bemærkninger fra den kongelige bygningsinspektør. Denne vil blive videreformidlet til de fremmødte.

Danmarks Naturfredningsforening har skriftligt meddelt, at de ikke har bemærkninger til projektet.

Den Kongelige Bygningsinspektør er kommet med følgende bemærkninger:

”...

Projektet omfatter opførelse af et redskabsskur på kirkens materialeplads. Skurets grundplan udgør 3,5 x 3 m. og har en højde på 2,25 m. Der er ikke angivet materialer eller farver i ansøgningen.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse af 14. juni 1954 at der indenfor fredningen ikke må opføres hverken midlertidige eller permanente bygninger. Det forbeholdes dog Kirkeministeriet at, på trods af dette, træffe afgørelse om eventuel nyplacering af bygninger på egne arealer til brug for præsten, præsteembedet eller kirkelige formål i øvrigt.

Det er inspektoratets vurdering at et redskabsskur af den ansøgte størrelse og placering, vil kunne opføres i tråd med fredningens formål. Inspektoratet vil dog ikke undlade at bemærke at det ansøgte redskabsskur i sit arkitektoniske udtryk er så ubearbejdet at det vil skæmme kirkens omgivelser ligesom bla. manglende tagudhæng og afklaret sokkel vil medføre at det hurtigt vil fremstå algebegroet og nedbrudt. Ligeledes burde forholdet til naboejendommene tilsige et større hensyn f.eks. ved at lade taget hælde mod nord for at reducere skyggepåvirkning mest muligt.

Anbefaling

Det anbefales Stiftøvrigheden ikke at modsætte sig dispensation fra kirkeomgivelserfredningen ift. det ansøgte, forudsat at facader udføres i træ, taget med tagpap og skuret farvesat i afdæmpet naturlig farve, f.eks. tjærebehandlet. Dette følger Fredningsnævnets tidligere afgørelser om dispensation fra fredningen.

Samtidigt anbefales det dog at vejlede menighedsrådet om at man med fordel kan få hjælp fra en kyndig arkitekt til såvel tekniske som arkitektoniske forhold forud for opførelse af skuret.

...”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at fredningen for dette areal er omfattet af en frivillig fredningsdeklaration, såkaldt Provst Exner deklaration, og ikke af fredningen af matrikelnr. 1 a og 30 am, Hem By og Sogn, hvor Kirkeministeriet er forbeholdt en ret til at træffe afgørelse om nyplacering af bygninger, hvorfor fredningsnævnet alene træffer afgørelse herom.

Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til at opføre et redskabsskur på 3 x 3,5 meter som gengivet på nedenstående kort, da redskabsskuret med den ansøgte udformning og placering ikke vil være skæmmende eller hæmmende for udsigten til eller fra kirken og kirkegården.

Arealet er et delvist befæstet areal med en eksisterende materielplads. Efter besigtigelsen af projektets omfang og arealets beskaffenhed, har fredningsnævnet vurderet, at projektet hverken i anlægsfasen eller i øvrigt- varigt eller væsentligt vil indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, og ikke varigt eller væsentligt kan beskadige yngle- eller rasteområder for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV eller plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3, således at betingelserne for at meddele dispensation i det hele er opfyldt.

Dispensationen meddeles på følgende vilkår:

- Skuret skal opføres i sortmalet eller naturfarvet træ.
- Taget skal udføres med sort tagpap

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Denne afgørelse sendes til:

1. Bjørn Westh
2. Annette Torp
3. Miljøstyrelsen
4. Skive Kommune
5. Danmarks Naturfredningsforening
6. Danmarks Naturfredningsforening, Skive
7. Dansk Ornitologisk Forening
8. Dansk Ornitologisk Forening, Skive
9. Friluftsrådet, Kreds Limfjord Syd
10. Danmarks Jægerforbund
11. Dansk Botanisk Forening
12. Danmarks Sportsfiskerforbund
13. Viborg Stift
14. Skive Provsti